

Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.

Velja za vse leto - \$3.00

Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.

Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 121. — ŠTEV. 121.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 24, 1911. — SREDA, 24. VEL. TRAVNA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

Slovenska cerkev v tujih rokah.

Vest, da so frančiškani kupili slovensko cerkev v Indianapolis, Ind., je resnična.

SLOVENC IZPODRINJENI.

Pravično bi bilo, da bi se Slovence od kupne cene izplačali deleži nazaj, kar pa se seveda ne bo zgodilo, ker kar mrtva roka drži, tega ne izpusti.

Iz Indianapolis, Ind., smo dobili sledeče izvorno poročilo z dne 20. majnika, ki ga priobčimo doslovno:

Indianapolis, Ind. — Glede slovenske cerkve javljamo iz prav zanesljivega vira, da so kupili oz. prevzeli slovensko cerkev frančiškani "by agreement". Kaj to pomeni, vsakdo lahko ve. Ako si je tudi škof pridržal "title", s tem Slovence ni pomagano nič. Gospodarili bodo frančiškani lahko, kakor bodo hoteli: slovenska posest pride v gospodarstvo tujih rok. Vidimo že sedaj prav lahko. Vsak ve, da smo prej imeli pri službah božjih slovenske pridige; prejšnji župnik začel je pri prvi maši imeti razum slovenske se nemško pridigo, ker je hotel privabiti dosti Nemcev, da bi se dolge lože plačal, da bi bili Slovenci kolikor toliko razbremenjeni, i Slovenci i Nemci so bili s tem zadovoljni. V letošnjem postu so nas pa postavili nekako v kot. Nam Slovence so dali prvo mašo ob 6. zjutraj, drugo ob 8. z nemško pridigo, tretja ob 10. je pa bila za Poljake. Davno že so pisali razni listi, da se bo zidal kloster; seveda se je to vse tajilo. Mi Slovenci bomo pa doživeli, da se nam bo tako zgodilo, kakor se je lisei, ki je vzel iz usmiljenja ježa k sebi. V začetku je bil tih in polhven, a kmalu je začel kazati svoje igrice in spravi liseo na mraz iz dupline. Mi smo dosedaj plačevali in plačali kapitala kakih \$12,000, obresti v teh 6 letih okoli \$6,000, na druge reči, kakor za duhovna in cerkvene potrebe kakih \$5,000; lepa svota \$23,000. Kaj imamo od tega? Pravično bi torej sedaj bilo, da bi se nam od te kupne cene, ki so jo dali frančiškani za cerkev in ki znaša \$28,000, mi dobili svoje deleže nazaj, potem naj pa frančiškani gospodarijo, kakor hočejo. V starem kraju sem slišal, da se je lože znebiti uši iz kože, kakor pa menih. V Clevelandu se franjevači no posrečila nakana — vsaj s tem namenom je ljubljanski Bonaventura poslal Kazimira v Ameriko — a posrečilo se je P. Bonaventuri iz Kentucky, da bomo Slovenci imeli prvi slovenski kloster v Indianapolis. Resnica.

Umrljivost v New Yorku.

Mestni zdravstveni urad je izdal poročilo o zdravstvenih razmerah v New Yorku v prvem četrtletju. Iz tega poročila izhaja, da je bila v označeni dobi umrljivost letos manjša, kakor lani. Otok je bilo rojenih v tem času 34,506, ali 1901 več, kakor lanskega leta. V prvih treh mesecih je bilo poročenih 11,495 oseb, lani pa samo 10,083.

Waldo — newyorški policijski komisar.

Župan Gaynor je imenoval po žarnega komisarja Waldota za newyorškega policijskega komisarja. Župan je naznanil, da je policijski komisar Cropsey protovoljno odstopil. Waldo, ki je bil že enkrat policijski komisar, je takoj prevzel vodstvo policijskega departementa.

Iz delavskih krogov. Nedeljski počitek.

General Assembly presbiterijancev je sklenila podpirati organizirano delavstvo v boju za nedeljski počitek v tovarnah jeklenega trasta.

ŠTRAJK MAŠINISTOV.

Delavci, ki so uposleni v newyorških pralnicah, bodo v petek priredili v Cooper Union agitacijski shod.

Organizirani delavci so dobili nepričakovano pomoč v boju proti jeklenemu trstu in drugim korporacijam, ki imajo tovarne, v katerih morajo delavci delati po sedem dni na teden. General Assembly presbiterijancev, ki sedaj zboruje v Atlantic City, N. J., je sklenila, da bode podpirala delavce v boju za nedeljski počitek. V dotičnem sklepu se pravi, da raste gibanje za upeljavo 8-urnega delavnika in šestdnevne delavnega časa v tednu in da je to gibanje vredno, da ga podpira meščanstvo, zlasti pa presbiterijanska cerkev.

Štrajk mašinistov se razširja.

Štrajk mašinistov za upeljavo osemurnega dnevnega delavnika se bo še razširil. Zdaj so tudi mašinsti, ki so uposleni v newyorških pivovarnah, sklenili, da bodo pričeli štrajkati, ako njim pivovarnarji ne dovolijo osemurnega delavnega časa. Delavci so bili že priredili shod, na katerem so dali delodajalcem do 29. majnika časa, da ugodijo njih zahtevam.

Gibanje delavcev v newyorških pralnicah.

Prihodnji petek bodo priredili delavci, ki delajo v newyorških pralnicah, shod, na katerem se bo rešilo štrajkno vprašanje. Med delavci vre že dalj časa, ker morajo delati po 12 do 14 ur na dan, za kar dobivajo pičle plače.

Novi predsednik klubčarske organizacije.

John A. Moffit, dolgoletni predsednik združenih klubčarskih unij, je odstopil in za njegovega naslednika je bil izvoljen Simon Blake iz Danbury, Conn.

Štrajk na pennsylvanski železnici.

Pittsburg, Pa., 23. majnika. — Neki uradnik pennsylvanske železnice je izjavil, da bodo v teku par dni vse delavnice pennsylvanske železnice unionizirane. Voditelji raznih strokovnih organizacij so se posvetovali z generalnim superintendentom O'Connellom. Uspeh posvetovanj še ni znan, ali pričakuje se, da bode štrajk kmalu končan s popolno zmago delojemalcev.

Konvencija tobačnih delavcev.

Po preteku več let se bo letos menda le vršila konvencija unij tobačnih delavcev, in sicer drugo nedeljo v mesecu septembru. Unije se bodo o dotičnem predlogu zdaj posvetovali in glasovale; do 15. junija morajo vse unije naznaniti centrali izid glasovanja.

Kinematograf v Madison Square Garden.

Madison Square Garden v New Yorku bodo prenovili za gledališče s premikalnimi slikami. V gledališču bo prostora za 5000 ljudi. V gledališču bode sviral ženska godba. Predstave bodo od ene ure popoldne do 11. ponoči.

Stalno letovišče za amerikanskega predsednika.

Neki reprezentant iz Minnesote je naznanil, da bo stavil v polsalski zbornici predlog, da se na državne stroške zgradi ob Lake Minnetonka v Minnesoti letovišče za amerikanskega predsednika.

KONGRESNI KOMITE, KI VODI PREISKAVO PROTI JEKLENEMU TRSTU

Kongresna poslanska zbornica je izvolila poseben odsek, ki bo vodil preiskavo proti jeklenemu trstu. Člani tega odseka so: A. O. Stanley iz Kentucky, Charles L. Bartlett iz Georgia, Jack Beal iz Texasa, Martin W. Littleton iz New Yorka, Daniel McGillicuddy

iz Maine, vsi demokrati in M. E. Olmstead iz Pennsylvanie, Olin Young iz Michigana, John A. Sterling iz Illinois, Henry G. Danforth iz New Yorka, ki pripadajo republikanski stranki.

Namen preiskave je dognati, ako je United States Steel Corpo-

ration se zagrešila proti Shermanovemu protitrustnemu zakonu in ako je imela protizakonite kupijske zveze z Pennsylvania Steel Co., Cambria Steel Co., Lackawanna Steel Co., Pennsylvania Railroad Co. in z drugimi premo-

Sodna prepoved proti štrajku.

Sodnik Coxe je izdal sodno prepoved, s katero se prepoveduje simpatijski štrajk tesarjev.

VDAREC ZA UNIJE.

Unija in soobtoženci morajo poročiti \$25,000 varščine v pokritje škode, ki bi znala nastati za tovarnarje po dejanjih, prepovedanih v sodni prepovedi.

Tvrdka Irving & Casson v Cambridge, Mass., ki ima v svojih delavnicah in tovarnah uposlene unijske in neunijske delavce, je bila prevzela nabavo lesa za zgradbo katedrale v New Yorku in vojaške akademije v West Pointu. Proti temu je protestirala United Brotherhood of Carpenters and Joiners of America s simpatijskim štrajkom. Da prepreči simpatijski štrajk so predlagali stavbni podjetniki in dobavitelji stavbnega materiala, da izda sodišče sodno prepoved proti štrajku. Nastal je zdaj spor glede pristojnosti med državnim in zveznim sodiščem, končno se je proglasilo zvezno sodišče za pristojno in sodnik Coxe je izdal začasno sodno prepoved, s katero se prepoveduje štrajk in se tožencem naroča, da morajo poročiti \$25,000 varščine za pokritje škode, ki bi znala nastati, ako bi se simpatijski štrajk vzel prepovedi izvedel.

Sodnik Coxe je v razlogih dejal, da je pravica amerikanskega državljanca, bodisi delavca bodisi delodajalca do dela v zakonih temeljena in to pravico mora vsi da braniti.

Položaj v Portugalu. Pred revolucijo.

V severnih portugalskih provincah je bilo mnogo oseb aretovanih, ki so na sumu, da so širile revolucionarno gibanje.

PROTEST ŠKOFOV.

Portugalski škofi so izdali manifest, v katerem slovesno protestirajo proti ločitvi cerkve od države.

Lizbona, 23. maja. — Uradni listi poročajo, da je bilo v severnih provincah mnogo oseb aretiranih, ker so širili revolucionarno gibanje. Aretiranci so bili odvedeni na krov vojne ladje "Adamaster", kjer bodo zaprti. Vlada je dala izkreati pomorske vojske, da pomagajo policiji stražiti mejo v provinci Minho E. Duoro. Iz Oporta so poslali vojske Caminho, da bodo zabranili monarhističnim zarotnikom prehod iz španskega mesta Tuza v Portugal.

Ločitev cerkve od države.

Portugalski škofi so izdali manifest, v katerem odločno protestirajo proti zakonu o ločitvi cerkve od države, obenem pa pravijo, da so oni, duhovniki in verniki vedno bili udani in zvesti državljanji.

POZOR ROJAKI!

Lepo in ugodno vožnjo imajo rojaki, kateri nameravajo potovati v stari kraj s parnikom "Martha Washington", ki odpluje dne 17. junija iz New Yorka v Trst. — Vožnja traja le 14 dni. Yeh.

Črnc umoril sodnika. Ljudstvo ga je linčalo.

V Gallatin, Tenn., je črnc Jim Sweat umoril sodnika Davida Barryja.

PREPIR S KUCHARICO.

Sodnik je hotel črnca zapoditi iz hiše, ker se je prepiral z njegovo kuharico. Črnc je ustrelil tudi kuharico.

Nashville, Tenn., 23. maja. — Danes ponoči je prišel črnc Jim Sweat v stanovanje sodnika Davida Barryja v Gallatinu in se prepiral z njegovo kuharico. Sodnik je šel v kuhinjo in pozval črnca, da takoj zapusti hišo. Na ta poziv je črnc potegnil revolver in najprej ustrelil sodnika, potem pa še kuharico. Morilec je pobegnil in se skrival v neki šupi. Vest o dvojnem umoru se je takoj raznesla po mestu in oborožena množica je sledila morilecu ter ga tudi našla v šupi. Peljali so ga na prosto polje, kjer so ga vrgli na tla in pohodili. Na to so linčarji vlekli truplo do bližnjega drevesa, in je obesili na drevo.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Amerikanskega proga OCEANIA odpluje dne 7. junija 1911.

Vožnja stane iz New Yorka do: Trsta in Roka \$35.00, Ljubljane 35.00, Zagreba 35.00.

Vožnje listke je dobiti pri Frank Baker Co., 82 Cortlandt St., New York.

Amerikanske socialne in politične zadeve.

Senator Nelson iz Minnesote je obdolžil predsednika Tafta, da se poslužuje nepoštenih sredstev pri opoziciji proti izpremembi reciprocitne pogodbe.

SENATORSKE VOLITVE.

Resolucija glede dohodninskega davka je v nevarnosti, da bode v justičnem odseku newyorške legislature pokopana.

Washington, 23. majnika. Senator Knute Nelson iz Minnesote je obdolžil predsednika Tafta, da se ogiba ustave, da prezira senat in da se poslužuje nepoštenih sredstev pri pobijanju opozicije proti reciprocitetni predlogi. Senator Nelson je nasprotnik prostega uvoza canadskih poljskih pridelkov in je predlagal, da se za te produkte določi vsaj polovica carine, kakor je določena v Aldrich-Paynovem tarifu. Ako bi bil ta predlog sprejet, potem bi bila vzajemna pogodba s Canado pokopana. Predlog senatorja Nelsona bo skoraj gotovo odklonjen. Razprava o vzajemni pogodbi bo tekom tega tedna končana.

Proti direktnim senatorskim volitvam.

Manjšina senatnega justičnega odseka je izdelala poročilo, v katerem se izreka proti temu, da bi se kongresu odvzela kontrola nad senatorskimi volitvami, kakor to predlaga večina odseka. Manjšina je tudi proti direktnim senatorskim volitvam.

Resolucija o dohodninskem davku.

Albany, N. Y., 23. majnika. Justični odsek se še ni posvetoval o resoluciji glede dohodninskega davka in vse kaže, da hoče odsek resolucijo zadržati, da ne pride v sedanjem zasedanju na razpravo. Guverner Dix in predsednik poslanske zbornice bosta morala porabiti ves svoj vpliv, ako hočeta rešiti resolucijo.

Pokojnina za invalide.

Washington, 23. majnika. V poslanski zbornici je pokojninski odsek se bavil z vprašanjem določitve pokojnine za invalide. Odsek bo priporočal, da se določi en dolar na dan pokojnine za vsakega invalida. Stroški bi znašali prvo leto \$23,000,000, v naslednjih letih pa bi se znižali.

Osemurni delavnik za ženske.

Socialistični poslanec Viktor Berger je predlagal v poslanski zbornici Bill, ki določa osemurni delavni čas za ženske v vseh industrijskih in trgovskih podjetjih v distriktu Columbia. Po šesturnem delu morajo delodajalci dovoliti ženski tritretturni odmor.

Odgovornost delodajalcev za nezgode.

V legislaturi v Massachusetts so bili predloženi trije zakonski načrti, ki se vsi bavijo z odgovornostjo delodajalcev za nezgode delavcev. Najbolj dalekosežen je načrt poslanca Lowella, ki določa, da mora delodajalec v vsakem slučaju plačati delavcu odškodnino za nezgodo, izvemši slučaj, da je bil delavec po prejšnjem zavaroval za slučaj nezgode. Načrt poslanca Alexandra določa, da morajo delodajalci in delavci prispevati v odškodninski sklad in da določi državna oblast visokost odškodnine. Vsi trije načrti so zelo nejasni in če bi bili sprejeti, se bo kmalu našel sodnik, ki jih bo proglasil za nekonstitucionalne.

SLOVENC IZ SLOVENKE NA ROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČENJEŠI SLOVENSKE DNEVNIK!

Razne novosti iz inozemstva.

V berolinskih vojaških krogih govorijo, da bo cesar Viljem pomilostil angleškega častnika, ki sta bila zaradi špionaže v Nemčiji obsojena.

ODPUST DELAVCEV.

Nemški državni kancelar dr. pl. Bethmann-Hollweg bo povzdignjen v grofovski stan.

Berolin, 23. majnika. Cesar Viljem bo baje pomilostil angleškega špiona stotnika Trenchia in poročnika Brandona, da na ta način izrazi svoje zadovoljstvo nad prisrčnim sprejemom, ki so mu ga priredili v Londonu. Imenovanje častnika sta bila obsojena vsak na štiri leta ječe, ker se njima je dokazalo, da sta si hotela pridobiti načrte o utrdbah v Borkumu.

Lockout na Vestfalskem.

Vse predilnice na Vestfalskem so zaprte in tovarnarji so odpuštili 10,000 delavcev. Lockout je posledica preprirov med delodajalci in delojemalci.

Nemški državni kancelar postane grof.

Nemški cesar Viljem bode povzdignil državnega kancelarja dr. pl. Bethmanna-Hollwega v grofovski stan zaradi zaslug, ki si jih je pridobil za državo, ker je izposloval v državnem zboru sprejetje zavarovalne in ustavne predloge za Alzacijo-Lotaringijo. Dr. Avgust Viljem, četrti sin cesarja, je določen za namestnika v Alzaciji-Lotaringiji.

Linčanje v južni Afriki.

Capetown, Kapska kolonija, 23. majnika. V sled neprestanih napadov domačincev na žene naselov se je polastila ljudstva velika razburjenost in med belim prebivalstvom se je jela širiti agitacija za linčanje napadalec žensk. V Bergville se je množica oborožila in je napravila poskus oprostiti iz zaporov nekega črnca, ki je izvršil posilstvo. Množica je bila razglašena. V Bulawayo je meščan Sam Lewis ustrelil nekega črnca, ker se je nesramno vedel nasproti njegovi hčerki.

Preganjanje židov.

Dunaj, 23. majnika. Iz Jassy na Rumunskem poročajo, da beže židi iz Besarabije na Rumunsko, ker se je raznesla vest, da hoče "Črna stoterica" pomoriti vse žide. Iz Kijeva so poslali na vse strani agitatorje, ki pripovedujejo kmetom, da so židi v verske namene umorili dečke in jih pozivljajo, da pomorijo žide v okraju.

Mati je umorila pet otrok.

Brambach, Saksonsko, 23. majnika. V sled obdolžitve tatvine je blaznela mati petih otrok in je v blaznosti vse svoje otroke pomorila in nato izvršila samomor.

Zrakoplovstvo.

Berolin, 22. majnika. Pri Augsburgu se je pripetila enaka nesreča, kakor na letališču pri Issy-Moulinaux na Francoskem. Zrakoplovec Schwandl je izgubil kontrolo nad letalnim strojem in se zalezel v množico. En gledalec je bil takoj mrtev, dva druga pa smrtnonevarno ranjena.

Paris, 22. majnika. Zrakoplovec Vedrine je preletel 279 milj v 3 urah in 39 minutah. Ekspresni vlak potrebuje za to daljavo 5 ur in 18 minut. Vedrine je s tem poletom ustvaril nov rekord za polete na daljavo. Med poletom se je bil še ustavil, ker je moral popraviti motor.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada. \$3.00
pol leta. 1.50
leto za mesto New York. 4.00
pol leta za mesto New York. 2.00
Evropa za vsa leta. 4.50
pol leta. 2.50
četrt leta. 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venem nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
appears every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo. Denar naj se blagovito pošilja po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
izpisišče naznači, da hitreje najde-
mo naslednika.

Dopisov in političnih naredite ta na-
znanje.

"GLAS NARODA"
Cortlandt St., New York City.
Telephone 4587 Cortlandt.

Kratek pregled dnevnik novic.

Dunajska uradna poročila pravi-
jo, da se je zdravje cesarja Franca
Jožefa obrnilo malo na bolje in da bo cesar po binkošnih
prisel v Schoenbrunn, kjer ostane
nekaj dni, na kar pojde v vilo pri
Lainzu.

V ogrski poslanski zbornici je
Justhova stranka uprizorila ob-
strukcijo proti braunski predlogi.

Nemčija je simpatično pozdrav-
ila predlog glede razsodiščne po-
godbe.

Upa se, da se bo tudi Nemčija
pridružila Angliji in Franciji in
sklenila z Združenimi državami
razsodiščno pogodbo.

V Strassburgu je zrakoplovec
Laemlin padel pri poletu iz viso-
čine 200 čevljev in je bil takoj
mrtav.

General Moirer je dospel s svoji
četami v Fez in pregledal upo-
rniške, ki so oblegali mesto.
Zdaj ni nobene nevarnosti več za
Evropceje.

Na nekem banketu v Londonu
je kanadski predsednik zavrnil
govorice, da nameravajo Zdrže-
ne države anektirati Canado.

Kongresna poslanska zbornica
v Washingtonu je sprejela reso-
lucijo, da se Arizona in New Me-
xico takoj sprejmeta v državno
zvezo in da se o ustavi pozneje
razpravlja.

Podadmiral Lentze je prosil po-
morski departement, da nakaže
dela za delavce v Navy Yard v
Brooklynu, ker sicer bo moral de-
lavce odpustiti.

William Jennings Bryan je v Al-
bany priporočal demokratskim
poslancem, da izpolnijo svoje ob-
ljube glede dohodninskega dav-
ka.

Arthur E. O. Keefe bo najbrže
imenovan za požarnega komisar-
ja namesto R. Waldo, ki je pre-
vel vodstvo policijskega depar-
tamenta.

Zvezni distriktni pravdnik
Wice je predlagal, da se brata
Duveen, ki sta vtihotalpala dra-
goocene slike kaznujeta z zaporom.

Senator Pomerene iz Ohia je
predlagal v senatu, da se uvede
proti John D. Rockefellerju kri-
minalno postopanje v zadevi
Standard Oil Company.

Frank Heideman, ki je dne 9.
novembra 1910 v Asbury Parku
umoril devetletno Mary Smith, je
bil večerj zvečer v Trentonu N.
J. elektrokuiciran.

Angleški kralj Jurij je z avto-
mobilom povozil neko žensko v
bližini St. George Hospital v Lon-
donu.

V elegantnem newyorškem re-
staurantu Delmonico na peti ave-
niji in 44. česti se je večerj pripe-
tila eksplozija, ki je povzročila
med gosti mnogo strahu. Nad 259
gostov je zbežalo na cesto.

V Brooklynu se je večerj obesil
bogati kontraktor Jere Mahegin.
Bil je že dalje časa na živih bol-
lan.

Guverner Shafroth v Coloradu
je izjavil, da bo podpiral Wodrow
Wilsona, guvernerja v New Jer-
seyju, ako bo ta kandidiral za
predsednika leta 1912.

Vlada advokatov.

V Združenih državah vladajo
advokati. Statistika dokazuje, da
imajo ljudje brez pravnih študij
malo upanja postati članom
najvišje zakonodajne korporacije.
Vsaj za sedanjost je to resni-
čno. V republikanski in v demo-
kratski stranki so advokati in
drugi pravni voditelji stranke.
V sedanjem kongresu sta dve tre-
tjini advokatov. Izmed 480 čla-
nov kongresa so 304 odvetniki,
pravniki in v senatu več, kakor
304, toda ti se zdaj ne bavijo z
advokatsko prakso. Da so vsa so-
dišča sedajna s pravniki, je sa-
moobsebi razumljivo. Ali tudi
možje, ki imajo v rokah izvršilno
oblast vladne, so pravniki. Advoka-
ti so: predsednik Taft, zunanji
tajnik Knox in tudi drugi člani
vlade, McVeagh, Stimson, Hitch-
cock, Wickersham, Faber in Nagel.

V senatu je 32 republikanskih
in ravno toliko demokratskih ad-
vokatov. V poslanski zbornici
imajo republikanci 99 advokatov,
demokratska stranka pa celo
145. Nasproti juristom pridejo
zastopniki drugih poklicev ko-
maj v poštev. V obeh zbornicah
je 26 trgovcev, 24 farmerjev, 23
urednikov in 12 tovarnarjev.
Med uredniki je tudi socialistični
poslanec Viktor Berger. Mnogo
teh advokatov, ki sede v kongre-
su in na vladnem krmlu, ima tu-
di druge posle. Tako jih je m-
nogo bankirjev, industrialev in
farmerjev.

V kongresu je 19 zastopnikov,
ki so bili rojeni v inozemstvu, in
sicer 7 v senatu, 12 pa v poslanski
zbornici. Senatorji, ki so v
inozemstvu rojeni, so vsi republi-
kanci. Ti so Stephenson iz Wis-
consinia, Gallinger iz New Hamp-
shire, Sutherland iz Utaha, Wet-
more iz Rhode Islanda, Lorimer
iz Illinoisia, Oliver iz Pennsylvan-
ije in Nelson iz Minnesote.

Povprečna starost senatorjev
je 57 let, reprezentantov pa 50
let. Republikanci so povprečno
starejši, kakor demokrati.

Bančni blagajnik aretiran.

Thomas Altherton Black, bla-
gajnik pri Knickerbocker Sav-
ings & Loan Association v New
Yorku, ki jo je dal bančni super-
intendent zapreti, je bil zaradi
tativne aretiran in se bo moral
pred Grand Jury zagovarjati.
Govori se, da je poveril 15.000
dolarjev, mogoče pa je, da je po-
neverjena svota še višja.

Neveren pastor.

Na sinodi presbiterijancev v
Atlantic City, N. J., so ostro na-
padali pastora dr. Williama
Granta, ki je dejal, da ni hudiča
na svetu, da Jonas ni živel in ni
bil nikdar v kitovem trebuhu, da
je bil Mozes prismojen in da ni
nikdar kača zapeljala Eve. O
Arahamu, Jakobu in Petru je de-
jal, da so bili lažnjivi.

Sedmero svetovnih čudežev iz starega veka.

Piramide v Egiptu; viseči ba-
bilonski vrtni; kip in spomenik
olimpijskega Jupiterja na kapitol-
skih gričih v Rimu; svetilče Diane
v Ephesusu; pharos, ali raz-
gledni stolp v Alexandriji v E-
giptu; velikanski kip Rhodosa,
105 čevljev visok, uničen po po-
tresu leta 224 pred Kristovim
rojstvom; mavzolej v Halikarnasu,
grško-perzijskem mestu Male
Azije.

NAZNANILO.

Našim cenj. naročnikom in
drugim rojakom v Minnesoti na-
znanjamo, da sedaj potuje po tej
državi zastopnik našega lista
Mr. JAKOB ŠKERJANČ
iz Ely, Minn., kateri je poobla-
ščen pobirati naročnino za list in
knjige. Priporočamo ga našim ro-
jakom kar najtopleje.
Upravitelj Glas Naroda.

Za uvedbo narodnega jezika v cerkev.

Kako velikega pomena bi bilo,
ako bi se v bogoslužje uvedel je-
zik, ki ga verniki razumejo, o-
tem se je že mnogo pisalo in naj-
večji duhovi vseh narodov so si
edini v tem, da bi uvedba narod-
nega jezika v cerkev veri ne sa-
mo ne škodovala, marveč versko
življenje samo poglobila.

Ce bi bilo to — rečimo — "na-
cionaliziranje" cerkve — po-
membno za velike narode, koliko
večje važnosti bi to bilo za take
male narodce, kakor smo Slo-
vencei!

Za nas Slovence, kakor za vse
male narode bi moralo biti naci-
onaliziranje cerkve postulat na-
rodnega obstanka in za to zahte-
vo bi se morali zavzemati z vso
vzorno in železno vztrajnostjo vsi
zares narodni sloji, v prvi vrsti
seveda duhovščina.

Toda žalibog, da se pri nas raz-
motirajo najrazornostnejša dru-
ga vprašanja, dočim se vevlež-
nemu vprašanju bogoslužnega je-
zika ne posveča prav nobene po-
zornosti.

Najžalostneje pa je to, da so v
tem oziru docela apatični tisti
krogi, ki bi morali kolo voditi v
stremeljenju po uvedbi slovenske-
ga jezika v cerkev in bogoslužje,
duhovniki.

Ti se brigajo pač za politiko in
za vse, kar je z njo v zvezi, ne
najdejo pa časa, da bi se zanimali
za vprašanja, ki so jim najbližja
in katerih ugodna rešitev bi zna-
čila za naš narod kolosalno in ne-
preocenljivo pridobitev.

Za posnemanja vreden zgled bi
naj služil slovenskim duhovni-
kom prelat dr. Scheicher, ki piše
v 8. številki lista "Korrespon-
denzblatt für den katholischen
Klerus" z dne 25. aprila t. l. do-
slovno tole:

"Splošna zahteva dušnega pa-
stirstva meri na to, da bi se pri
bogoslužju čim največ oziralo na
narodni jezik, da bi verniki lah-
ko razumeli obrede in pri njih iz-
rečene molitve. Zakaj, ne motimo
se, ako trdimo, da je verske brez-
briznosti, ki se je polotila že naj-
širših ljudskih mas, največ krivo
to, da ljudstvo vsled njemu ne-
razumljivega obrednega jezika
ne more slediti cerkveni božji
službi — v nasprotju s prejšnji-
mi časi, ko je bila latinščina
splošna živa last vseh izobraže-
ncev... V marsikaterih krajih
stoji božji hram skoro prazen in
čim bolj se neguje oficijalno la-
tinsko božjo službo, tem bolj se
manjša število onih, ki obiskuje-
jo cerkev. Celovito zvišanje cere-
monije velikega tedna nimajo več
nobene privlačne sile za ljud-
stvo.

V takšnih okoliščinah se duhov-
niku, ki z vsem svojim srcem živi
in deluje za cerkev, poraja misel:
Zakaj ne smem pri božji službi
govoriti k narodu v jeziku, ki ga
razume?

Zakaj se moram posluževati
narodu nerazumljivega jezika,
kako smo povzročali, da ostane
ljudstvo docela neznanja prekras-
na vsebina cerkvenih molitev?

Ali bi ne napravilo na ljudstvo
globlje vtiske, ako bi se smelo
k njemu reči: Glejte les onega
križa, na katerem je visel Odra-
senik sveta, — kakor pa ono ne-
razumljivo "Ecce lignum"? Ali
bi ne bilo ljudstvo globlje ginje-
no, če bi slišalo in razumelo, da
moli cerkev za vse sloje, celo za
"perfidio Jude"?

Sedaj se zahteva od duhovnika,
naj bo z eno besedo vse in naj tu-
di dela vse: Družba je treba sno-
vati, prirejati predavanja o vseh
mogočih in nemogočih stvareh,
socijalno je treba delovati, časop-
ise izdajati — vse to ljudstvo zo-
pet spravilo v cerkev.

In če je ljudstvo enkrat v cer-
kvi, potem ne sme v glavnih stvar-
eh, o dogodkih na oltarju ničesar
razumeti... Zato je žalostno
dejstvo, da niti člani katoliških
družtev ne zahajajo več redno v
cerkev.

Ali bi pa ostalo edinstvo tudi
potem še edinstvo, če bi bil obred-
en jezik različen?

Ali je edinstvo samo v obliki,
ne pa v vsebini, v istih naukih in
istih zakramentih? Kakšno edin-
stvo je to med dvema osebama, h
katerim govori tretja v kitajskem
jeziku, katerega ti dve ne razu-
meta?

Tako piše prelat Nemeš dr.
Scheicher.

Čudno, čudno, da na te misli ni
prišel še noben slovenski duhov-
nik, dasi bi bilo to veliko bolj na-
ravno.

Seveda slovenski duhovnik je
sedaj samo političen agitator, za-
to tudi nima smisla za takšno
važna vprašanja, katerih rešitev
bi bila pomenljivejša za narod,
kakor vsi uspehi duhovniškega
političnega delovanja.

Dopisi.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni g. urednik —
Dne 13. t. m. ste priobčili do-
pis, ki bi naj veljal v nekaj od-
govor prvemu dopisu radi sloven-
ske cerkve. Odgovor sta podpi-
sala dva cerkvena moža, toda te-
ga, namreč, kaj je pravzaprav s
slovensko cerkvijo, še omenila ni-
sta. Dovolite mi torej nekoliko
prostora, da še jaz nekoliko o tem
izpregovorim.

Za tukajšnjo slovensko cerkev
se nabira sedaj že 6 let, toda kam
je prišel denar, je neznan. Cer-
kve je le malo plačane! — Prvi
duhovnik je bil Rev. Lavrice, ki je
bil tukaj kake 3 leta in potem od-
šel nekam v Cleveland. Seboj je
nesel \$6000, na kak način jih je
pa prisluzil, bi bilo vredno pre-
iskati. — O njegovem nasledniku
Rev. Smoleju ni ničesar znanega.
In sedaj smo dobili franciskana
Čička, ki bode naše Slovence še
bolj obril, kakor jih je kdo pred
njim. Da mu gre striženje lažje
in hitreje izpod rok, mu pa po-
magata rojaka V. S. in J. S., ki
ne moreta drugače živeti, če se
ne držita črne suknje. Mogoče je
pa tudi, da upata na kakšno drob-
tino — nabranega denarja.

Pozdrav Slovence in Sloven-
kam širom Amerike. Naročnik.

Springfield, Ill.

Cenjeni g. urednik —

Tukajšnja naselbina šteje pre-
cej Slovencev, ki so pa raztreseni
po vsem mestu, tako, da drug
druga ne poznamo. Na družte-
nem polju smo dobro organizirani;
imamo štiri podporno dru-
žtva, pripadajoča različnim Jed-
notam. Malo več slege med dru-
žtvenimi člani ne bi nič škodilo.

Dne 23. t. mes. je bila blago-
slovljena nova slovenska cerkev.
Slavostjo so se udeležila tukaj-
šnja društva, kakor tudi ona iz
okolice. Duhovnika imamo v ose-
bi Rev. Albina Moder, ki je pri-
šel iz Pennsylvanije, in ki je že
vstanočil žensko podporno dru-
žtvo, kakor tudi možko pevsko,
da bode v novi cerkvi slovensko
petje.

Z delom se ne morem pohvali-
ti, ker so nekaj premogovih ro-
gov zaprli, menda do jeseni, v ne-
katerih se pa dela le po dva do
tri dni na teden, tako, da je za-
služek prav pčel.

Pozdrav rojakom in rojaki-
njam širom Amerike.

Poročevalce.

Yale, Kansas.

Cenjeno uredništvo: —

Prosim, dovolite mi nekoliko
prostora v priljubljenem nam
dnevniku Glas Naroda, da nazna-
nim rojakom po širni Ameriki,
kako se imamo tukaj. — Z delom
je jako slabo in delamo samo po
dva ali tri dni na teden, pa še ta-
krat slabo zaslužimo, ker je pre-
malo vozov. Zato nikomur ne svet-
ujem, kajti hoditi za delom, do-
kter se razmere ne izboljšajo. Ko
se pa to zgodi, bodeš se sporočil.

V družtvenih ozirih smo na
trdnem, ker imamo mnogo dru-
žtev raznih Jednot in Zvez. Naj-
bolj pa napreduje društvo sv.
Barbare št. 27, spadajoče v Fo-
rest City, Pa. Samo možiki odde-
lek šteje nad sto članov, kar je
lep dokaz, da vlada med nami le-
pa sloga. Postaja št. 27 je pri-
redila pred kratkim veselico v
korist strajkujočim Slovincem v
Westmoreland okraju. Čistega
dobička je bilo \$19.35, katero svo-
to sem poslal Mike Jeralatu v Ir-
win, Pa.

Konec dopisa pozdravljam
vse Slovence in Slovenke širom
Amerike.
Ivan Homec.

Zgodovina dežnika.

Kitajci in Japonci so nosili
dežnike že pred več stoletji.
Predno se je tega sovražnika de-
žja uvedlo v moderne države Ev-
rope, preteklo je mnogo let. Pred
200 leti prikazal se je prvokrat
javno na cesti v Londonu neki
Jonas Hanway; ko je korakal ob
deževnem vremenu z dežnikom
po londonskih ulicah, se mu je
ljudstvo smejalo in otroci so me-
tali nanj palice ter kamenje, mi-
aleci, da je zmozel. Nekaj let za-
tem je postal dežnik obekoristen
za vsakega človeka ob slabem
vremenu.

Izpred sodišča v Ljub- ljani.

Prekasno kesanje.

Da od žganja pijan človek mar-
sikakšno neumnost ukrene; to je
pokazal Miha Kopitar, posestnik
v Mengšu. Mož, ki je znan nasil-
než, se je zopet enkrat napil in
se je začel v pijanosti pripraviti
s svojo ženo. Kočino je pograbil
dolgi stol ter udaril z njim svojo
ženo tako silno, da ji je zlomil
osmo rebro. Žena je zbolela in
dobila pljučnico. Vzlic temu, da
obdolženec obžaluje svoje nepre-
mišljeno dejanje, obsodilo ga je
sodišče na 5 mesecev težke ječe.

Dva žejna uzmoviča.

Proti jutru 22. marca t. l. je
čul Miha Šolar iz Kroke, da je
v pritličju hiše nek sumljiv ro-
pot. V kolikor je mogel skozi ok-
no v temi razločiti, je videl, da
sta šla dva moža v klet krmari-
ce Marije Jalen. Zjutraj se je
dognalo, da sta dva vlomila s si-
lo v klet, očesla vinski škaf in
nekaj litrov vina. Orožnikom se
je takoj posrečilo zaslediti storil-
ca v osebi Andreja Eržena, žeb-
ljarja v Kropi, katerega so našli
pijanega, in Frana Praprotnika,
zidarja. Prvi je takoj priznal tat-
vino, drugi pa je tajil, da ni bil
z Erženom v nobeni zvezi. Ker se
je pa našlo ukradenno vino v Pra-
protnikovi kleti, kakor tudi nje-
gov zidarski predpasnik, ki je le-
žal od vina namočen v nekem
kotu, mu ni pomagalo tajenje.
Eržen je bil obsojen na 6 mese-
cev, Praprotnik pa na en mesec
zajora.

Pretep zaradi na cesti stoječega voza.

Anton Langerhole, posestnikov
sin na Virmasah, je vozil drva iz
Hrastniške grape. Pri Brojanovi
hiši pri Sv. Barbari sta on in nje-
gov tovariš Matija Eržen naletela
na voz Andreja Gabra, ki je
zapiral pot. Šla sta v hišo, kjer
se je nahajal Gaber v popolno
pijanem stanju. Jela sta se pre-
pirati. Gaber je zagrabil Langer-
holea za vrat, nakar ga je pa ta
udaril s polenom tako po glavi,
da se je onesvestil, nakar je od-
šel. Sodišče je Langerholea ob-
sodilo na 4 mesece ječe.

Otrok ponesrečil.

Delavca žena Marija Gabrenja
je imela letno hčerko Katarino,
hči vdove in njene siromašne se-
stre Neže Modrušan, stanujoče v
Sušaku, v svoji oskrbi. Dne 1.
marca t. l. je šel mož obdolženke
Gabrenje v gozd, medtem ko je
ona z malo kateco ostala doma.
Ker je bila deklica nekaj pre-
muražena, hotela je iti spat, za-
gadelj ji je obdolženka na peči
napravila ležišče, sama je pa šla
v bližnjo trgovino kupiti nekaj
potrebnihi reči in po vodo. Do-
mov grede ji je priletela naspro-
ti sosednja Antonija Klemenc z
grozno novico, da je otrok zgo-
rel. Tega se je obdolženka tako
prestrašila, da ji je vse iz rok
padlo. V veži je našla deklico
mrtvo na ileh, obleka je bila raz-
gorena, le nogavice in čevljički
so bili celi. Kakor se je dognalo,
je otrok zlezal iz zapečka, zakur-
il v štedilniku, pri tem pa se mu
je vnela obleka. Gabrenja pravi,
da se ne čuti krivo, ker ni bilo ne
v štedilniku, ne v peči ognja, ker
je nehala že ob 8. zjutraj goreti,
ter je edino mogoče, da je otrok
razpihal še kaj žerjavice in nalo-
žil ob robu štedilniških duric ne-
kaj polenčkov. Sploh je bil pa
otrok tako duševno razvit, da se
ni bilo treba bati kake nesreče.
Obdolženka je bila od zatožbe
oproščena.

V konkurz je zabredel

Fran Skantar, bivši posestnik in
gostilničar v Ribčevih lazeh. Mož
je poskusil brez vsakih sredstev
obogateti. Kupil si je brez denar-
ja hišo za 13.100 kron, istotako
si je nabavil precej gostilničar-
skega inventarja in drugih po-
trebščin, zlasti se je z vinom do-
bro založil. A to ni dolgo traja-
lo, ker upniki so zahtevali pla-
čila, a ker njim ga ni mogel dati,
skusali so priti izvršilnim potom
do svojih terjatev. Kakor se je
dognalo, znaša vrednost nepre-
mičnin 7658 kron. Nasproti temu
znaša pa dolg s postranskimi ob-
veznostmi skoraj še enkrat toliko.
Obdolženec je pa svoje upni-
ke tudi us ta način škodoval, da
je več premičnin odstranil in po-
prodal, zlasti hišne oprave, vina,
enega prašiča itn. Obdolženec, ki
je deloma svojo krivdo pripisoval
je bil na 3 tedne zaplen obsojen.

Slovensko katoliško podp. društvo svete Barbare

Za Združene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.
Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: MARTIN GERCMAN, Box 683, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 56 Wilcox, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZABRIC, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIC, Box 637, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVANSKI, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 299 Cor. N. — 3rd St., Rock Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, R. R. No. 1, Weir City, Kans.
I. porotnik: MARIJAN OBEZAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ SLAK, 7133 Issler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 v Forest
City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Amnestija v Mehiki. Poročilo o miru.

Mehikanski kongres je z veliko
večino sprejel predlogo o am-
nestiji vseh polit. zločincev.

PREDSEDNIKOV ODSTOP.

Roparske čete ropajo, požigajo in
moriojo po deželi. — Oblasti že
dvomijo, da bo Madero mogel
ukrotiti svoje pristaše.

Mexico City, 23. maja. — Po-
slanska zbornica je z veliko več-
ino sprejela predlogo o amnestiji
vseh političnih zločincev. Amne-
stija stopi takoj v veljavo. No-
tranji minister je izročil poslanski
zbornici poročilo o sklenjenem
miru v Juarezu, ki ga bo zbornica
vzela na znanje.

Pričakuje se, da bo predsednik
jutri odstopil, ko bo de la Barra
sestavil nov kabinet. Diaz pojde
v Pariz in si je na francoskem
parniku že zagotovil kabine.

Mehikanske roparske čete.

